ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
С. ТОРАЙҒЫРОВ АТЫНДАҒЫ ПАВЛОДАР МЕМЛЕКЕТТІК УНИВЕРСИТЕТІ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ПАВЛОДАРСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С. ТОРАЙГЫРОВА

ЖАС ҒАЛЫМДАР, МАГИСТРАНТТАР, СТУДЕНТТЕР МЕН МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ «XIII СӘТБАЕВ ОҚУЛАРЫ» АТТЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ КОНФЕРЕНЦИЯСЫНЫҢ МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ, МАГИСТРАНТОВ, СТУДЕНТОВ И ШКОЛЬНИКОВ «XIII САТПАЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ»

Том XV «Жас ғалымдар»
3 бөлім

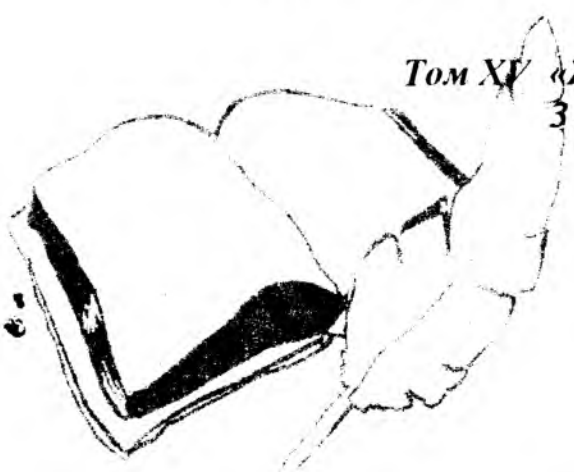

Павлодар
2013

УДК 001:378 (574)
ББК 72.4+74.58
Ж 73

Редакция алқасының бас редакторы:
Сәрбаев С.Ж., п.ғ.к., профессор, С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университетінің ректоры

Жауапты редакторлар:
Баженов А.Р., б.ғ.д., профессор, С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университетінің ғылыми-зерттеу жоғары технологиялар институтының директоры
Парфенко Л.А., ғылыми және инновациялар департаментінің директоры.

Жауапты хатшы:
Сыздыкова Г.Б., ғылыми-әдістемелік бөлімінің бастығы.

Ж 73 Жас ғалымдар, магистранттар, студенттер мен мектеп оқушыларының «XIII Сәтбаев оқулары» атты халықаралық ғылыми конференциясының материалы. – Павлодар: Торайғыров атындағы ПМУ, 2013. XV Том, 1 бөлім. – 302 б.

ISBN 978-601-209-578-3

Жас ғалымдар, магистранттар, студенттер мен мектеп оқушыларының «XIII Сәтбаев оқулары» атты халықаралық ғылыми конференциясының материалы

УДК 001:378 (574)
ББК 72.4+74.58

ISBN 978-601-209-578-3

© С. Торайғыров атындағы ПМУ, 2013

МАЗМҰНЫ
СОДЕРЖАНИЕ

6 Секция жалғасы. Педагогика және психология
Продолжение 6 секции. Педагогика и психология

А.А. Муханова
Развитие творческих способностей учащихся с помощью применения музыкально-дидактических игр и информационной технологии на уроках музыки 3
Г.К. Мыктыбаева, А.В. Киселёва
Интегрированный урок в форме производственного совещания из инновационной бизнес-игры «Создание металлургического комбината полного цикла» 6
D.G. Narkhanova, A.Z. Asainova, M.A. Tokkozhina
Knowledge control in digital educational resources 8
А.С. Наскенова
Жеке тұлғаны әлеуметтендіру үрдісін калай түсінемін және оны оқу тәрбие жұмысында калай жүзеге асырамын 10
Г.Е. Ережепова, А.Н. Нахметова
Бастауыш сыныптағы математика сабағында оқушылардың логикалық ойлау кабілеттерін дамыту 12
Д.А. Нургазинова
Компетентностный подход в воспитании и формировании личности учащегося 15
М.Е. Нургалиева
Студенттік психология оқу кызметінің субъектісі ретінде 19
А.Е. Нургожина, В.И. Иванова
Инновационные педагогические технологии в обучении предметов гуманитарного цикла 21
Р.Ж. Нургожина, Ж.К. Бердалинова
Оқушылар бойында шығармашылық кабілеттерін дамытуда өзін өзі тану пәнінің рөлі 23
Г.К. Нуржанова
Бастауыш сынып оқушысының танымдық кабілеттерін дамыту аркылы білім сапасын арттыру 24
Ә.Б. Нұрымова
«Сын тұрғысынан ойлау» жобасы аркылы тарих пәнінен оқушылардың күзіреттілігін калыптастыру 27
Г.Е. Нұрғалиева
Оқушылардың өзіндік жұмысын ұйымдастыру аркылы танымдық, шығармашылық кабілеттерін дамыту 30
М.Ж. Омарова
Современный урок в координатах компетентностной педагогики 32
К.К. Оразбаева, Г.Т. Касенова
Құзырлылық - сапалы даму критерийі 34
А.Ж. Оракбаева
«Өзін - өзі тану» -- өзекті пән 36
Ж.К. Орынтаев, К.Т. Саканов
Место педагогических технологий в профессиональной подготовке специалиста 39
Б.Б. Оспанова
К вопросу классификации видов общения 40
А.Н. Пятуба
Развитие творческих способностей младших школьников на уроках чтения 43
Т.А. Поминова
Информационно-коммуникационные технологии на уроках русского языка и литературы 45
А.Б. Рахимжанова
Бала мен мұғалімнің тұлға аралык катынасы 47
А.Н. Рахимжанова
Мұғалім жұмысындағы инновациялар -- нәтижелі білім берудің негізі 50
Ә.Т. Садыкова
Құзырлылык - оқыту сапасын арттыру кепілі 53
Т.Ш. Саликбаева, Б.М. Жумабекова
Применение приемов технологии «Развития критического мышления» на уроках физики 54
Д. Сапабеков
Жоғары оқу орнында студенттердің парасатты ойлау өнерін калыптастырудың маңызы 57
Б.М. Сарсенова, Н.Н. Оспанова
Бағдарламалау технологиясын оқытудың өзекті мәселелері 61
А.Т. Сачанов
Сотрудничество обучаемого и обучающегося 62

Р.Б. Сейсенбаева
Жаңа технологиялардың тиімді әдіс-тәсілдері 63
Е.Н. Сейтмолдинов
А.С. Макаренконың педагогикалық мұрасы және ұжымшылдарды қалыптастырудың
қазіргі заманғы әдістемесі 65
Г.М. Семжанова, М.А. Айтбаева
Экономическое мышление – элемент общей системы мышления 68
Е.В. Сидорова
Самостоятельная работа на уроках биологии как метод формирования творческой деятельности учащихся 72
О.И. Смагулова
Определение ведущего типа отношения к профессиональной деятельности
у будущих специалистов в области социальной работы 74
А.А. Смаилканова
Білім берудің жаңа парадигмасы және мұғалімнің рөлі 76
Г.К. Смаилова
Ғылыми педагогика әдіснамасының тарихы-ғылым және оқу пәні ретінде 79
I.V. Smurygina, V.A. Krivoruchko, M.A. Tokkozhina
From intellectual development of pupils to formation of key competencies and functional literacy 82
О.А. Стремилова
Активизация творческой и познавательной деятельности детей через использование
современных образовательных технологий 84
Б.А. Сугралинова, С.К. Камитова
Пути и средства повышения познавательной активности обучающихся в учебном процессе 86
Г.К. Сулейменова
Основные достоинства и возможности сказки в рамках коррекционного обучения детей
с ограниченными возможностями здоровья 88
А.У. Сураганов, А.С. Сураганова
Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды математика сабағына енгізу арқылы білім сапасын арттыру 91
З.А. Тажиханова
Мектеп жасына дейінгі балалар мен бастауыш сынып оқушылары арасындағы сабақтастық 93
Г.А. Тасыбаева, Л.Т. Бытырханова
Информационные технологии на уроках русского языка 95
Л.К. Тауекелова
Реализация компетентностного подхода в обучении младших школьников 98
Т.М. Ташимова
Ішкі тұлғалық кикілжің ұғымы, себептері және салдарлары 101
F.S. Tashimova, A.A. Kozhikova
The main research directions of the subject coping behaviour 103
М.Н. Темиргалиева
Мектепте үздіксіз білім бере отырып, жүйелі тәрбие жұмысын жүзеге асыру 105
Н.Р. Темиров
Топтық жұмыс арқылы оқушы бойындағы кедергілерді жою 108
А.С. Темирова
Мұғалімнің кәсіби құзіреттілігі - нәтижелі білім берудің негізі 111
Г.Б. Темирова
Қазіргі білім технологиялары – білім беру сапасын арттыру факторы 113
Л.А. Титова
Развитие двигательной активности детей на основе внедрения современных здоровьесберегающих технологий 115
Д.Г.-С. Токтарбаев, А.Ш. Токтарбаева, Қ. Қабылденова
Тәрбие құралы – ұлттық ойын 119
Д.Г. - С. Токтарбаев, А.Ш. Токтарбаева
Жастар – салауатты өмір салтының негізгі күші 120
А. Ж. Төлебаева, Г.Т. Смаилова
Ақпараттық - коммуникативтік технологияларды қолдана отырып, оқушылардың
қазақ тілі пәніне қызығушылығын арттыру 122
А.Г. Трофимчук
Идеальный портрет современного педагога на основе общечеловеческих ценностей 123
A. Kurakbayeva, R. Tulkina
Understanding students' psychological readiness to embark on their future professional activities 127
А.О. Тунгатова, Г.К. Макшиева
Ересектер тобының тіл дамыту сабағында билингвалды компонент қолдану 129

А.Я. Анцуповтың пікірі бойынша, ішкі тұлғалық кикілжінді шешу – бұл тұлғаның ішкі әлемінің үйлесімділігін қалпына келтіру, сананың бірлігін қалыптастыру, өмірлік қатынастардың қиындығын төмендету, жаңа өмірлік сапаға жету болып табылады.

Ішкі тұлғалық кикілжінді шешу тәсілдері мен шарттары:

1) барлығына ортақ (жалпы қоғамдық);

2)тұлғалық.

Ішкі тұлғалық кикілжінді шешудің ортақ немесе жалпы қоғамдық шарттары мен тәсілдері қоғамның, азаматтық қоғамның, құқықтық мемлекеттің прогрессивті әлеуметтік құрылымын құрумен және макроденгейдегі әлеуметтік ортада болатын өзгерістермен байланысты болады.

Ал тұлғалық тәсіл нақты адамға бағытталады және адамның психологиялық ерекшеліктеріне сәйкес мәселенің шешу жолдарын ұсынады. Осыған байланысты ішкі тұлғалық кикілжінді шешу үшін психологияда бірқатар тәсілдер ұсынылады. Олар:

1) келісу – пайдасына қарай бір шешімге келу және оны жүзеге асыру;

2) кету – ішкі тұлғалық кикілжінді туғызатын мәселелерден қашу;

3) мәселенің бағытын өзгерту – объектіге қатысты талап, ниетті өзгерту;

4) идеализация – армандау, қиял, шындықтан алыстау, ішкі мәселелерден бөліну;

5)тұлға үшін тиімсіз ойлар мен қобалжулардың саналы орталан бейсанаға ауысу тәсілі;

6) қалпына келтіру – өзі туралы қалыпты көзқарастарға жету мақсатында Мен-концепциясының өзгеруі.

Ішкі тұлғалық кикілжінді шешу осы аталған тәсілдермен шектелмейді, ол әртүрлі психологиялық ойындар, тренинг, бақылау, әңгіме сияқты басқа да әдістер арқылы жүзеге асады. Қажетті психологиялық әдісті қолдану үшін, сыналатын адамның ішкі тұлғалық кикілжінінің мәселелік бағытын анықтап алу керек. Мәселелік бағыт бойынша оның себебі анықталады, содан кейін сәйкес психологиялық оңалту жаттығуларын қолданылады. Мысалы, болашақ студенттер үшін, көбінесе, ішкі тұлғалық кикілжіннің себебі кәсіптік бағдарлаудың қиындығы болып табылады. Осыған орай талапкерлерге арналған Л.Н. Кабардованың кәсіби дайындықты анықтауға арналған сауалнама қолдануға болады [2]. Мол ақпараттың ортасында жалғыз қалған талапкер үшін өзінің кәсіптік бағытын анықтау қиынға соғады, сондықтан ол өзінің болашағына сенімді болу үшін, алдына нақты мақсат қоя білу үшін осындай әдістердің маңызы зор, олар бастапқы ішкі тұлғалық кикілжіннің алдын алады.

Қалыпты ішкі тұлғалық жағдай өзінің өмірлік жағымды және жағымсыз тәжірибесін есепке алған уақытта қалыптасады. Тұлға өзінің мақсатына жету үшін, өз мүмкіндіктеріне шынайы баға бере білуі керек, сондықтан мақсат қойған уақытта қиялы емес, өмірлік орындалатын мақсаттар мен міндеттер қою маңызды болып табылады. Сол мақсатқа жету жолында адам белгілі бір принциптерді ұстана білсе, ол ішкі тұлғалық кикілжінді болдырмайды. Сондай-ақ, ішкі тұлғалық кикілжіннің қалыптаспауына адамгершілік деңгей басты орын алады, егер адамның басқаларға және өз-өзіне деген адалдық деңгейі жоғары болса, оның ішкі сенімі де берік болады.

Сондықтан, өмірдегі кикілжіндердің, әртүрлі мәселелер негізінің бірі ішкі тұлғалық кикілжін болып табылады. Оның салдары жағымды және жағымсыз болады. Ішкі тұлғалық кикілжіннің жағымсыз салдарларын шешу арқылы адамның психикасын дамытуға, жеке тұлғалық қасиеттерін жетілдіруге мүмкіндік береді.

ӘДЕБИЕТТЕР

1. Н.А. Лобан. Конфликтология УМК - Минск.: Изд-во МИУ, 2008

2. Педагогикалық деонтология негіздері. оқу құралы. / Кертаева Б. - Павлодар, Кереку баспасы 2011. - 224 бет.

UDC 159.923

THE MAIN RESEARCH DIRECTIONS OF THE SUBJECT COPING BEHAVIOUR

F.S. TASHIMOVA
doctor of psychology, professor, KazNU after al-Farabi, Almaty c.
A.A. KOZHIKOVA
graduate student, PSU named S. Toraigyrov, Pavlodar c.

K. Satpaev's life is solid overcome. E is an example of coping. His work reflects the different ways to overcome life's difficult situations.

The problem of coping behavior is one of the most important problems affecting the formation of human subjectivity. It does not reflect only the instrument experimental basis, but also the meaning processes of the subject, defining human adaptation in the world and the measure of its fruitfulness [1].

The concept of "coping behavior" is new in foreign psychology. The concept of "coping behavior" is used to describe specific ways of human behavior in a variety of complex life situations. The concept of "coping" covers a wide range of human activity: from unconscious psychological defenses to target directional overcome of various situations.

In a broad sense it includes all types of coping interaction of the subject with the problems externally or internally associated with the attempt to master or reduce, or get used to evade the requirements of the problem situation.

The main function of coping behavior is to ensure adaptation, learning or relaxing / weakening / or avoidance of the requirements of the situation, in order to cover its leveling or stress effects, which will provide and maintain well-being, physical and mental health and satisfaction with social relations.

Originally «coping» was studied in the mainstream teachings on how coping with a stressful situation, related to the resolution of difficult and extremely difficult challenges and circumstances of the subject. It was defined as a combination of cognitive and behavioral efforts expended by the individual to reduce the effects of stress. At present this direction is preserved.

However, further studies of coping were spread to the study of daily events, reflecting to overcome difficult life situations, problem solving, and problems associated with both the "breakthrough" of the situation, the achievement of the objectives and implementation of the set of relations and the settlement of the dynamic equilibrium of the system of the subject, contributing reduce anxiety, a sense of psychological well-being. The first studies of an experimental nature were conducted in line with the direction of the analysis of the psychoanalytic method of protection in order to maintain balance in the system of experience and based on the theory of defense mechanisms by Freud. One of the first researchers in this regard was Hahn [2], who defined a way to overcome the psychological ego defenses that contribute to weaken tensions in the system of the subject.

Nowadays different opinions concerning the protective coping strategies are formed. In particular, an understanding of defensive strategies provides the subject to focus and mobilize action to overcome real-life challenges [3] and, on the other hand as non-adaptive, leading away from the requirements of the reality of the subject [2].

Coping behavior as a way of life is defined by the interaction of processes "wakening" and the reduction in activity in which the subject ignores the stressful situation, avoid incorporate is considered in works by Carver C.S., Scheier M.F., [4]. Based on this, they stand out coping strategies and security policies are associated with such methods as referring to God, the use of alcohol and drugs.

Coping is defined as the psychological overcome and strategies of the "movement to people", reflecting the focus on the interests of others, identify with them, the desire not to miss the chance and others [5].

In the direction of cognitive psychology coping behavior is revealed in terms of information search strategies and closure for her [6].

Essential meaning in the integration of coping are researchers, determining coping behavior as a means of overcoming and protection, their correlation. In this regard the works of Lazarus and Folkman [7] are in interest. They define it as a dynamic process that ensures that interaction of the subject to the requirements of the external world. They determined the following strategies 1) the problem (problem-focused, Problem-orientiert, vigilant), 2) change their own attitudes to the situation (emotion-focused, Gefuele-orientiert).

One of the first researchers of coping in Russian psychology is Kryukova T.N. [8].

Coping behavior is studied by her as a stabilizing stressful situations and provide overcome life's difficulties, reflects the process of self-regulation of the subject.

Coping behavior, according to the author, is realized due to its dispositional (personal), dynamic (situational), socio-cultural (environmental) indicators reflecting subjective experience.

"The experience of having lived and the experience of living behavior which the person understands and which contains a hierarchy of importance for his attitudes, values, attitudes and meanings of subjective experience of the individual." That subjective experience of the individual stimulates internal spontaneous activity, aimed at selection of methods of coping.

Coping behavior is studied as an overcoming life's difficulties (mastery), or a temporary adaptation to it (protection). If the subject does not know about this kind of behavior it may course an adverse impact on its productivity, health and well-being "[15].

The criteria of the subject of coping behavior are awareness, focus, accountability, appropriateness, relevance effects, possibility of training methods of coping.

The development of coping behavior is considered as "learning any behavior is associated with survival, including attempts to save, protect yourself, sustain, sustain, in some cases, to hide (not even lead to a positive result)." It almost reflects the protective ways of coping behavior.

Coping behavior, according to Kryukova, is not static, constant. It is quite dynamic, reflecting the changing demands of the situation or subject. The dynamics of coping style is reflected in the studies related to the choice of coping strategies for pregnant women at different stages of their adoption of the maternal role [9].

Coping behavior style is the result of choice, complete component is more integrative phenomenon - a style of life. She found that the style of coping depends on personal characteristics, including life meaning, self-relation, and responsibility. Productive and unproductive coping styles reflect different proportions mechanisms to overcome and protection were defined by her.

Certain foreign techniques that measure coping styles were adapted by her [10].

These are "Adolescent Coping Scale" by Frydenberg E. and R. Lewis, the questionnaire "Coping Inventory for Stressful Situations" by Endler N.S. and Parker J.A., "Ways of Coping Questionnaire" by R.S. Lazarus and S. Folkman. Based on these surveys for a reliable quantitative measurement of coping with the difficulties of behavior for subjects of different ages were developed.

In Kazakhstan psychology problem of coping behavior was considered by F.S. Tashimova. [11] It defines the behavior as a means of coping self-regulatory entity in difficult situations, the ratio provided by coping strategies and psychological protection. Overcoming (mastery) - is a free choice of the subject (from the conscious to the unconscious), aims at maximizing the system's needs, ensuring the implementation of point-stimulated significant others and is inextricably linked to his personal responsibility. Psychological defense - is a free choice of the subject (from the conscious to the unconscious) aimed at minimizing the system's needs related to difficulties in its implementation, such as: difficulty understanding meanings, with the desire to maintain self - concept, to the completion of the forces for further solution of the problem on the meaning and implementation, with the need to fulfill the requirements of the situation, etc.

She revealed the dependence of meaning on the particular subject of coping behavior. Under her leadership the influence of the features of coping on the understanding of happiness [12], a reflection of the virtual subjects and their values [13] and fruitful relationship "student-teacher" [14], etc are being researched.

REFERENCES

1. Ташимова, Ф.С. Психологический анализ субъектной детерминации смыслов / Ташимова, Ф.С. // Алматы, « Қазақ университеті», 2011. – 287с.

2. Haan, N. Coping and Defending /Haan, N // - N.Y., 1977. – P. 124.

3. Becker, P. Der Trierer Persoenlichkeits fragebogen (TPF) / Becker, P.// - Gottingen, 1989. – P. 214.

4. Carver, C.S., Scheier M.F., Weintraub J.K. Assessing Coping Strategies: Atheoretically based preach / Carver, C.S.// J. Pers. and Soc. Psychol. -1989. - V. 56. - P. 267-283.

5. Thomae, H. Das Individuum und seine Welt / Thomae, H. //. - Goettingen, Toronto, Zuerich, 1988. – P. 47.

6. Koplik, E.K. etal. The Relationship of Mother-Child Coping Styles and Mothers' Presence of Children's Response to Dental Stress / Koplik, E.K.// J. Psychol. - 1992. - V. 126 (1). - P. 79-92.

7. Lazarus, R.S., Folkman S. Stress, appraisal, and coping / Lazarus, R.S. // - N.Y., 1984. – P. 74.

8. Крюкова, Т.Л. Психология совладающего поведения Монография. - Кострома: / Крюкова, Т.Л. // Авантитул, 2004. – С. 204.

9. Подобина, О.Б. Совладающее поведение женщины на этапе принятия роли матери / Подобина, О.Б. // Дисс. канд. психол. наук. - Кострома, 2005. – С. 192.

10. Крюкова, Т.Л. Методы изучения совладающего поведения: три копинг-шкалы. - Кострома: / Крюкова, Т.Л.// Изд-во КГУ им. Н.А. Некрасова, 2007. – С. 214.

11. Ташимова, Ф.С., Ризулла А.Р. К проблеме смыслообразования субъекта как многоликого мира. / Ташимова, Ф.С.// Lap-Lambert Academic Publishing, Saarbrucken, - Deutschland, - P. 385.

12. Tashimova, F., Rizulla A.R. Massalimova A. A.K. Mynbayeva, G.S. Abdi-raiymova. Happiness Understanding Depending on Features of Coping Behavior / Tashimova, F. // WASET- International Conference on Behavioral, Cognitive and Psychological Sciences to be held in Amsterdam - The Netherlands, 2012. - P. 26-28.

13. Tashimova, F., A. Mirzabekova, Z. Ismagambetova, Y. Massarov, Z. Gabit. Dependence of Virtual Subjects Reflection from the features of Coping Behavior of Students / Tashimova, F. // WASET- International Conference on Behavioral, Cognitive and Psychological Sciences to be held in Amsterdam. - The Netherlands, 2012 (in press). - P. 119-121.

14. Tashimova, F., Ismagambetova Z., IbrayevaGalya. Impact of personal features of the teacher on coping behaviour of students / Tashimova, F. //3RD International Conference on Education & Educational Psychology.10 -Istanbul Turkey, 2012. – P. 215-221.

ӘОЖ 371

МЕКТЕПТЕ ҮЗДІКСІЗ БІЛІМ БЕРЕ ОТЫРЫП, ЖҮЙЕЛІ ТӘРБИЕ ЖҰМЫСЫН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ

М.Н. ТЕМИРГАЛИЕВА

тәрбие ісі жөніндегі директор орынбасары, С. Сатыбалдин атындағы жалпы білім беретін орта мектебі, Павлодар қ.

Жас ұрпақтың азамат болып қалыптасуы, оның шығармашылықпен дамуының түп тамыры тәрбиеден бастау алып, ол Қазақстанның ертеңі мен еліміздің ұлттық қауіпсіздігі, қоғамның құндылық бағдарлары жайлы сөз қозғағанда тәрбие проблемалары ерекше назар аударуды қажет етеді.

Мемлекеттің білімді, адамгершілікті, тапқыр, кез-келген жағдайда дербес шешім жасай алатын, ынтымақтасуға және өзара іс-қимылға қабілетті, ел тағдыры үшін жауапкершілік сезіміне ие адам тәрбиелеу мәселесі жөніндегі әлеуметтік сұранысына жыл сайынғы Республика Президентінің Қазақстан халқына Жолдауынан, Қазақстан Республикасы азаматтарын патриоттыққа тәрбиелеу Мемлекеттік бағдарламасын және т.б. аса маңызды құжаттардан орын алуда. Тәрбие үдерісіне тікелей қатысты негізгі құқықтар Қазақстан Республикасының Конституциясында бекітілген және басқа да маңызды нормативтік құжаттарда жеке тұлғаның ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар негізінде қалыптасуы мен дамуы және оның кәсіби жетілуі үшін